

8ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ

Ελένη Σαμαριτάκη, Μαία, Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α., Καθηγήτρια Εφαρμογών ΤΕΙ Αθήνας, Master "Public Health".

Τρεις μήνες μετά, δεν απέφυγα τον πειρασμό να επιχειρήσω μια όσο περισσότερο αντικειμενική κριτική. Η συμμετοχή των Μαιών-Μαιευτών στο Συνέδριο δεν ήταν η αναμενόμενη, περίπου 1 στους 10. Πραγματικά, περιμέναμε μεγαλύτερη συμμετοχή για τους εξής λόγους:

Το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο έγινε με καθυστέρηση από το προηγούμενο, που ήταν περισσότερη από τρία χρόνια και θεωρούσαμε δεδομένο το ενδιαφέρον των συναδέλφων για μια τέτοια συνάντηση.

Το θέμα του Συνεδρίου ήταν διαφορετικό από όλα τα προηγούμενα και αυτό γιατί η εκτίμησή μας ήταν ότι αυτά τα θέματα πρέπει να μας προβληματίζουν, σε μια εποχή που το επάγγελμά μας βάλλεται από πολλές πλευρές και επιβάλλεται η συσπείρωσή μας.

Για πρώτη φορά επιχειρήσαμε να στηριχθούμε στις δικές μας δυνάμεις, χωρίς τα δεκανίκια όσων πιστεύουν πως πρέπει να είμαστε εξαρτημένοι.

Τολμήσαμε να οργανώσουμε το Συνέδριό μας μόνοι μας, χωρίς τη συμμετοχή ανάλογου Γραφείου Οργάνωσης Συνεδρίων, που για να ανταπεξέλθουμε στο υψηλό κοστολόγιό του θα υποχρεωνόμασταν να ενδώσουμε σε εταιρείες γάλακτος και φαρμάκων, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με τις θέσεις μας και τη δεοντολογία μας.

Αυτοί ήταν οι λόγοι για τους οποίους περιμέναμε τη μεγαλύτερη συμμετοχή συναδέλφων, ενώ κρίνουμε ότι είναι απαραίτητο να τους συνοδεύσουμε με μερικές επεξηγήσεις:

Για την αργοπορία του 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου από το προηγούμενο, συνέβαλαν γεγονότα, που μετέθεσαν την πραγματοποίησή του για ένα χρόνο μετά. Πιστεύουμε, όμως, πως δεν έχουμε πολλές δυνατότητες να κάνουμε Πανελλήνιο Συνέδριο σε λιγότερο από 2 1/2 χρόνια, γιατί δεν πρέπει να συμπίπτει με το Διεθνές, αλλά και γιατί απαιτείται κόπος και οικονομικό κόστος..

Η συμμετοχή έπρεπε να είναι μεγαλύτερη, αλλά, ευτυχώς, είχαμε την πρόνοια να έχουμε ανάμεσά μας σπουδαστές των ΤΕΙ Μαιευτικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης και θεωρούμε πως μακροπρόθεσμα το όφελος θα είναι σημαντικό, γιατί όπως σχολίασαν οι ίδιοι οι σπουδαστές, μόρεσαν από νωρίς να πάρουν μια πραγματική εικόνα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε στην άσκηση του επαγγέλματός μας, αλλά και στον τομέα της εκπαίδευσης.

Το θέμα του Συνεδρίου ήταν κυρίως δική μου πρόταση, η οποία συνάντησε πολλές αντιδράσεις που ακόμη δεν μπορώ να κατανοήσω. Ακούστηκαν διάφορες απόψεις, όπως λ.χ. δεν χρειάζεται να συζητούμε για ηθική και δεοντολογία, όταν εμείς ουσιαστικά εξακολουθούμε να είμαστε πιστοί στις ηθικές ανθρώπινες αξίες όσον αφορά την άσκηση του επαγγέλματός μας, με αποτέλεσμα να μην έχουμε να φοβηθούμε τίποτε και κανένα.

Στηριζόμενη στη διεθνή βιβλιογραφία και στην προσωπική μου εμπειρία, στο σημείο αυτό χρειάζεται να σας πω πως υπάρχουν μεταπτυχιακές σπουδές στο

εξωτερικό, που είναι βασισμένες σε τέτοια θέματα. Σε ό,τι αφορά το θέμα ότι το Συνέδριο αυτό έγινε από μαιές και μαιευτές, δηλαδή από εμάς για εμάς, πιστεύουμε πως πέτυχε, γιατί η πλειοψηφία των συνέδρων προερχόταν από την επαρχία, που περιμένει από την πρωτεύουσα να προσπαθήσει και να πετύχει ό,τι η νομοθεσία προβλέπει για την άσκηση του επαγγέλματός μας.

Επίσης, οφείλουμε να πούμε ότι η συνέντευξη Τύπου που δώσαμε μια εβδομάδα πριν το Συνέδριο, είχε σημαντικό αντίκτυπο και σε πολλές ημερήσιες εφημερίδες γράφτηκαν οι απόψεις του κλάδου μας, που προβλημάτισαν την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας. Στη συνέχεια υπήρξε μια συνεργασία με το Υπουργείο και το Σύλλογό μας ενόψει της αναβάθμισης του ΕΣΥ και έχουμε καταθέσει εγγράφως τις προτάσεις μας, που εναρμονίζονται με τα πορίσματα του Συνεδρίου.

Το Συνέδριο αυτό πέτυχε στο στόχο του να ενεργοποιήσει τις μαιές και τους μαιευτές, που ενδιαφέρονται και αγωνιούν για την πορεία του επαγγέλματος. Είναι ανάγκη να κάνουμε την αυτοκροτική μας και να μην ψάχνουμε τις ευθύνες στους άλλους. Η διαπίστωση ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συναδέλφων έχουν επαγγελματικά αλλοτριωθεί είναι ένα θέμα για συζήτηση στη συνάντηση της Liaison Committee το Σεπτέμβριο, στην Αμβέρσα του Βελγίου. Πρέπει να αντιληφθούμε πως τη μεγαλύτερη ευθύνη την έχουμε εμείς, αφού η νομοθεσία και τα επαγγελματικά μας δικαιώματα είναι αυτά ακριβώς που χρειάζονται για να είμαστε στην πράξη μαιές-μαιευτές.

Στο Σύλλογο της Αθήνας παίρνουμε ποικίλα μηνύματα, τηλεφωνικά αλλά και γραπτά. Λυπάμαι, αλλά πιστεύω πως όταν γίναμε μαιές γνωρίζαμε ότι οι ώρες και οι

όροι εργασίας είναι σκληροί. Σχεδόν, όλα τα παράπονα προέρχονται από μαιές που θέλουν μόνο πρωινό ωράριο ή δεν τους δίνουν υπερωρία, αν κάνουν κάποια επίσκεψη κατ' οίκον. Οι σχέσεις με τους διευθυντές των Κέντρων Υγείας δεν είναι οι καλύτερες. Όταν παρεμβαίνουμε, συχνά μας απαντούν ότι δεν βλέπουν πουθενά το έργο της μαιάς.

Συνάδελφοι, αν δεν γίνουμε απαραίτητοι στο χώρο της δουλειάς μας και στην κοινότητα που εργαζόμαστε, πολύ φοβάμαι πως κανένας διευθυντής δεν θα μας στηρίξει, γιατί γι' αυτόν το πρόβλημα είναι να λειτουργήσει η Μονάδα Υγείας που διευθύνει. Ασφαλώς και δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα, αφού σε κάποιες περιπτώσεις οι διευθυντές απασχολούν τις μαιές σε αλλότρια καθήκοντα.

Δεν πρέπει να υποτιμούμε τους ορκισμένους εχθρούς μας, που δεν είναι μόνο κάποιοι γιατροί μαιευτήρες, αλλά και νοσηλεύτριες, που, ειλικρινά, μου είναι αδιανόητο να σκεφθώ τί κερδίζουν πολεμώντας τις μαιές. Το 2000 εξακολουθούν να πιπιλίζουν την καραμέλα, πως πρέπει να γίνουμε νοσηλεύτριες Μαιευτικής-Γυναικολογίας. Είναι αντιδεοντολογική άποψη. Σας αναφέρω, πως σε βιβλίο Δεοντολογίας που διδάσκεται στα ΤΕΙ, δεν υπάρχει η λέξη "Μαία". Σε περισσότερες από τις 250 σελίδες του βιβλίου γίνεται αναφορά στην έγκυο, τη μητέρα, το παιδί, την έκτρωση, τον Οικογενειακό Προγραμματισμό, χωρίς να υπάρχει ούτε μια λέξη "Μαία" από τη νοσηλεύτρια που το έχει γράψει. Τον τελευταίο καιρό συνέβησαν κάποια γεγονότα, που αποδεικνύουν ότι υπάρχει ένας ανοιχτός πόλεμος εναντίον του κλάδου μας. Κατ' εξακολούθηση αλώνεται ο χώρος εργασίας των μαιών από μη μαιές, με κίνδυνο να αλλοιωθεί η φυσιογνωμία του επαγγέλματος. Δυστυχώς, στην ιστορία αυτή εμπλέκονται και μαιές,

που παρά το ότι αριθμητικά είναι ελάχιστα, όμως είναι αρκετές για να προσξενούν μεγάλη ζημιά στις προσπάθειές μας. Πιθανόν να θεωρήσετε ότι δεν είναι σωστό να αφήνουμε υπονοούμενα και κενά. Για την ώρα, όμως, είναι ανάγκη να γίνει έτσι, αλλά αργότερα θα πρέπει να ζητηθούν ευθύνες.

Για πρώτη φορά, μετά από πολλά χρόνια, το Υπουργείο Υγείας διατηρεί μια επικοινωνία μαζί μας και περιμένουμε μια συνεργασία, δεδομένου ότι έχουμε έγκαιρα υποβάλει τις προτάσεις μας. Για όλα αυτά, που μας απασχολούν, χρειάζεται να είμαστε ενωμένοι, να έχουμε ίδιο κώδικα επικοινωνίας και ίδιες προτεραιότητες. Αυτό προϋποθέτει, ως ελάχιστη συμμετοχή, να είμαστε συνεπείς στις υποχρεώσεις μας στο Σύλλογο που ανήκουμε. Εί-

ναι ντροπή να υπάρχουν συνάδελφοι, που έχουν να ανανεώσουν την ταυτότητα του Συλλόγου για πολλά χρόνια, ενώ γνωρίζουν ότι ο Σύλλογος έχει το δικαίωμα να αναστείλει την άδεια άσκησης επαγγέλματος, αν η ταυτότητα δεν είναι ανανεωμένη. Η ετήσια συνδρομή είναι 4 φορές λιγότερη από ότι σε άλλους Συλλόγους. Χρειαζόμαστε να έχουμε συνέπεια στις υποχρεώσεις μας και να σεβόμαστε τους συναδέλφους που είναι συνεπείς. Ελπίζουμε σε διάλογο μαζί σας, ώστε συλλογικά να προχωρήσουμε σε τρόπους επανδραστηριοποίησης. Είναι θετικό ότι τώρα που ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν πρέπει να βρισκόμαστε σε δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα σε σχέση με τους συναδέλφους μας της Ευρώπης. Οι Γαλλίδες συνάδελφοι κατόρθωσαν με

Η Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α. κ. Ελένη Σαμαριτάκη τονίζει χαρακτηριστικά: "Έχουμε χρέος να κρατήσουμε την ταυτότητά μας ως Μαιές. Πιστεύω πως και θέλουμε και μπορούμε!".

νόμο του κράτους, ώστε η κάθε έγκυος να κάνει την πρώτη επίσκεψη στη μαία, διαφορετικά θα έχει πρόβλημα με το ασφαλιστικό της δικαίωμα. Αυτό όπως αντιλαμβάνεσθε δίνει τη δυνατότητα και στη γυναίκα και στη μαία να ξεκινήσουν μια συνεργασία από την αρχή.

Πριν μερικούς μήνες εγκρίθηκε το αίτημα των Γαλλίδων μαιών να έχουν την ευθύνη των εγκύων μικρού αλλά και υψηλού κινδύνου, σε συνεργασία με Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας. Αυτά είναι στοιχεία ενθάρρυνσης για μας και χρειάζεται να συνειδητοποιήσουμε ότι μπορούμε να προχωρήσουμε μπροστά. Όσοι μας εμποδίζουν, πρέπει να καταλάβουν πως υπηρετούμε τους πολίτες που ζητούν τις υπηρεσίες μας και όχι όσους θεωρούν ότι είμαστε το μέσο για να κερδοσκοπήσουν. Πρέπει να σταματήσει να χρησιμοποιείται ο χώρος του Εθνικού Συστήματος Υγείας για κερδοσκοπία. Είμαστε συνεργαζόμενοι και όχι υπηρέτες.

Επειδή στην πλειοψηφία μας είμαστε γυναίκες, συχνά αναφέρονται περιστατικά οχλήσεων στο χώρο εργασίας, όπως περιπτώσεις στις οποίες εμείς οι ίδιες αφήνουμε περιθώριο για σχόλια και κουτσομπολιά. Ας σταθούμε στο ύψος μας τιμώντας ένα τόσο ωραίο κοινωνικό και ανθρωπιστικό επάγγελμα. Να μην αφήνουμε τις γνώσεις και την πείρα μας να κακοποιείται από συνεργάτες, που δεν σέβονται την εργασία μας.

Αλλά και στο χώρο της εκπαίδευσης τα πράγματα δεν είναι ευχάριστα. Ο χώρος της εκπαίδευσης των μαιών και μαιευτών αλώνεται συστηματικά, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας "Περί Μαιευτικού Επαγγέλματος και Κατευθυντηρίων Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης".

Όλα αυτά θα βρουν το σωστό δρόμο τους, αλλά χρειάζεται να είμαστε ενωμένοι για να πετύχουμε τους στόχους μας.

Σε λίγα χρόνια θα έχουμε αρκετές μαιές και μαιευτές με μεταπτυχιακά, ώστε να καλύψουμε όλη την εκπαίδευσή μας, χωρίς να χρειαζόμαστε παρά ελάχιστους ειδικούς. Ασφαλώς, γνωρίζετε το πρόβλημα με το γιατρό που κάλυψε θέση δική μας, νοσηλευτική και για το λόγο αυτό έχουμε προσφύγει στη Δικαιοσύνη. Δυστυχώς, υπάρχουν ελάχιστες επίορκες μαιές, που στήριξαν αυτή τη διαδικασία και συνεχίζουν και σε χειρότερες εξελίξεις. Δεν θα σταθούμε σ' αυτό. Θα προχωρήσουμε και θα κερδίσουμε. Χρειάζεται συσπείρωση. Η συγκυρία είναι ενθαρρυντική, αφού ο νυν Υπουργός Υγείας στοχεύει σε καλές λύσεις στο χώρο της υγείας. Όμως και εδώ χρειάζεται επαγρύπνηση, γιατί ακόμα στο Υπουργείο δεν έχει τοποθετηθεί μαία, που να εκπροσωπεί τον κλάδο και να είναι κατάλληλο και αποδεκτό πρόσωπο. Νομίζω ότι είναι θέμα χρόνου και θα γίνει.

Είμαι αισιόδοξη, γιατί ένα ποσοστό νέων συναδέλφων, κυρίως από την ελληνική περιφέρεια, στέκεται ψηλά και προσπαθεί. Από μας εξαρτάται να τα καταφέρουμε. Οι συνάδελφοι του ιδιωτικού τομέα πρέπει να ξέρουν ότι είμαστε στο πλευρό τους και ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που εργάζονται –και μάλιστα σκληρά– υπόκεινται στον έλεγχο του κράτους και δεν μπορούν οι εργοδότες να ποντάρουν στην ευκολία που έχουν να προσλαμβάνουν και να απολύουν προσωπικό. Ο χώρος της υγείας είναι ευαίσθητος και πρέπει να δουλεύουμε με τη συνείδησή μας και όχι με το οικονομικό συμφέρον. Χρειαζόμαστε την ηθική ικανοποίηση ότι ασκούμε το επάγγελμα που σπουδάσαμε και ότι φαίνεται το έργο, που προσφέρουμε στη μητέρα και το παιδί.

ΕΛΕΝΗ ΣΑΜΑΡΙΤΑΚΗ

Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Α.